

เครื่องประดับอัตลักษณ์จังหวัดกาญจนบุรี ภายใต้แนวคิดการเชื่อมต่อทางประวัติศาสตร์

Jewelry's Identity of Kanchanaburi Province: under the Concept Related to Its History

วรชัย รวบรวมเลิศ¹

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการออกแบบเครื่องประดับของวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี สู่รูปแบบเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ทั้งการออกแบบและการผลิตที่แสดงออกถึงอัตลักษณ์ของจังหวัดกาญจนบุรี ในแนวทางของเครื่องประดับร่วมสมัยเชิงวัฒนธรรม โดยใช้แนวทาง “การทำให้เกิดลูกผสม” ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างวัฒนธรรมเดิม (ปัจจัยท้องถิ่น) ผลคือเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของชุมชนปากแพรก ผสมกับอิทธิพลวัฒนธรรมภายนอก (ปัจจัยภายนอก) วิธีการดำเนินงานวิจัย ได้แก่ การลงพื้นที่สังเกตวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของประชากรในท้องถิ่น รวมถึงการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการ ผลคือ แนวทางการออกแบบ “การเชื่อมต่อ” ผลวิจัยได้ว่าอัตลักษณ์ใหม่ของเครื่องประดับสำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี ในโครงการวิจัย คือ “การเชื่อมต่อทางประวัติศาสตร์” ซึ่งมาจากแนวคิดการนำเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ของชุมชนเป็นแกนสำคัญในการพัฒนาการออกแบบเครื่องประดับ ผู้วิจัยสร้างงานเครื่องประดับต้นแบบคอลเลกชันผู้ชายได้แก่ เรื่องราวประวัติศาสตร์สำหรับเขา และคอลเลกชันผู้หญิงได้แก่ เรื่องราวประวัติศาสตร์สำหรับเธอ โดยงานต้นแบบทั้ง 2 ชุดนี้ส่งผลให้เกิดอัตลักษณ์ใหม่ของเครื่องประดับวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี และนำไปสู่การพัฒนาออกแบบในชุมชน

คำสำคัญ: การเชื่อมต่อทางประวัติศาสตร์ การออกแบบเครื่องประดับ อัตลักษณ์จังหวัดกาญจนบุรี การทำให้เกิดลูกผสม

Abstract

This research aims to develop jewelry design of the Kanchanaburi community enterprises into the creative economic forms. It includes the design and the production which show the identity of Kanchanaburi's cultural jewelry. The “Hybridization” concept used in order to develop the identity jewelry which combines several cultures into one main idea. The research method was field work observations of local people's cultures and lifestyle and interviews of entrepreneurs. It was found that when idea of Pakpreak community history combined with the influence of outside cultures, the result was the design of “Linking”. The research indicated that the new identity for the community entrepreneurs in Kanchanaburi in this project was the “Linking History” which was taken from the idea of bringing the Past-Tale of the community as a significant key point in developing the design of jewelry. The researcher produced 2 jewelry models for a man and a woman in the collection of the “Past-Tale for Him” and the “Past-Tale for Her”, respectively. Both models have created the new identity of jewelry in the Kanchanaburi community enterprises and led to the design development in the local community.

Keywords: Linking History, Kanchanaburi Jewelry, Design, Identity Hybridization

¹ สาขาวิชาการออกแบบเครื่องประดับ คณะอัญมณี มหาวิทยาลัยบูรพา วิทยาเขตจันทบุรี

1. บทนำ

แคว้นโบราณ ด้านเจดีย์ มณีเมืองกาญจน์ สะพานข้ามแม่น้ำแคว แหล่งแร่ทองคำ คำขวัญของจังหวัดกาญจนบุรี เต็มไปด้วยเรื่องราวในอดีตที่น่าสนใจ เป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ เป็นสถานที่ตั้งของสะพานข้ามแม่น้ำแคว ซึ่งเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของไทยในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 อีกทั้งยังเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ ซึ่งประกอบไปด้วยแร่ธาตุและอัญมณีต่าง ๆ พบกระจายอยู่ทางตอนเหนือและตะวันตกของจังหวัดในพื้นที่อำเภอเมืองท่าม่วง ท่ามะกา ไทรโยค ทองผาภูมิ สังขละบุรี ด่านมะขามเตี้ย และอำเภอบ่อพลอย ซึ่งเป็นแหล่งแร่และอัญมณีสีต่าง ๆ โดยเฉพาะพลอยสีน้ำเงินและนิล ซึ่งเป็นอัญมณีที่มีชื่อเสียงของจังหวัดกาญจนบุรี ด้วยอัตลักษณ์เหล่านี้ของจังหวัดกาญจนบุรี จึงดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติมาเพื่อท่องเที่ยว ชื่นชมศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิตของชาวกาญจนบุรี รวมทั้งซื้อเครื่องประดับอัญมณีที่มีชื่อเสียงไปสวมใส่เพื่อเสริมความงาม เป็นของฝาก ของเก็บสะสม รวมไปถึงการเป็นตัวแทนอัตลักษณ์ของวัฒนธรรมท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี ด้วยเหตุนี้เองจึงก่อให้เกิดการก่อตั้งวิสาหกิจชุมชนอัญมณีและเครื่องประดับกาญจนบุรีขึ้น เพื่อสนับสนุนและช่วยเหลือธุรกิจเครื่องประดับภายในจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งมีเอกลักษณ์ที่น่าสนใจหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านธรรมชาติ มีแม่น้ำแควใหญ่ และแม่น้ำแควน้อยซึ่งเป็นแม่น้ำสายสำคัญ ทั้งสองสายไหลมาบรรจบกันที่ตำบลปากแพรก ด้านทรัพยากรถือเป็นแหล่งแร่และอัญมณีที่สำคัญ เนื่องจากการขุดพบนิลเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีลักษณะเป็นอัญมณีสีดำสนิท เมื่อได้รับการเจียรไนแล้วจะมีประกายสะท้อนแสงงดงาม ด้านสถาปัตยกรรม วัดถ้ำเสือ บ้านไทยทรงดำ และถนนปากแพรก ที่ถือได้ว่าเป็นแหล่งสถาปัตยกรรมของชุมชนเก่าแก่ เป็นที่อยู่อาศัยของพ่อค้าและคหบดีตั้งแต่ครั้งก่อนสงครามโลกครั้งที่ 2 อาคารสถาปัตยกรรมในบริเวณดังกล่าวมีลักษณะโดดเด่นอีกทั้งยังคงรักษาร่องรอยความงดงามทางประวัติศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นลายเครือเถาในสถาปัตยกรรม ลายฉลุหน้าต่างประตูที่มีความงดงาม เอกลักษณ์ต่าง ๆ ที่น่าสนใจเหล่านี้ สามารถนำไปสู่การสร้างแนวคิดเศรษฐกิจสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นแนวคิดในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการใช้องค์ความรู้ (Knowledge) การสร้างสรรค์งาน (Creativity) และการใช้ทรัพย์สินทางปัญญา (Intellectual Property) ที่เชื่อมโยงกับรากฐานทางวัฒนธรรม การสั่งสมความรู้และเทคโนโลยี เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์และบริการที่สร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจและคุณค่าทางสังคมซึ่งตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคในตลาดโลกได้ (เกษมรัสมิ วิจิตรกุลเกษม และสุรเชษฐ ไชยอุปละ, 2560)

กลุ่มวิสาหกิจชุมชนอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันของกลุ่มธุรกิจอัญมณีและเครื่องประดับในจังหวัด มีความสามารถที่โดดเด่นในด้านทักษะและความประณีตของฝีมือแรงงาน รวมถึงการมีภูมิปัญญาท้องถิ่นในการเจียรไน โดยใช้อัญมณี (นิล) ที่มีแหล่งกำเนิดภายในท้องถิ่นมาสร้างสรรค์เครื่องประดับ (สุนิสสา ละวรรณวงษ์ และนรินทร์ สังข์รักษา, 2558) แต่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับในจังหวัดกาญจนบุรีส่วนใหญ่แข่งขันกันในเรื่องราคาเป็นหลัก ส่งผลให้ตัดราคากันเอง ทำให้ราคาเครื่องประดับตกต่ำลง ทำให้ในการขายลดน้อยลง รวมถึงไม่ให้ความสำคัญกับการสร้างตราสินค้าของตนเอง และขาดการพัฒนาในด้านทักษะการออกแบบโดยใช้ความคิดสร้างสรรค์ ส่งผลให้เครื่องประดับที่ผลิตออกมาสู่ตลาดมีรูปแบบที่จำเจ ขาดความแปลกใหม่ที่น่าสนใจ และไม่คำนึงถึงอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

ปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นประกอบกับความสนใจในอัตลักษณ์ของจังหวัดกาญจนบุรี งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะออกแบบสร้างสรรค์งานเครื่องประดับ ที่สะท้อนความเป็นตัวตนของชุมชนกาญจนบุรีและอัตลักษณ์ของสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการวิจัย ไม่ว่าจะเป็นอัตลักษณ์เฉพาะของรูปแบบเครื่องประดับ และความเชี่ยวชาญในการผลิตเครื่องประดับของสมาชิกแต่ละรายโดยใช้แนวคิด “การทำให้เกิดลูกผสม (Hybridization)” คือ การคิดค้นให้เกิดสิ่งใหม่โดยการผสมผสานระหว่างสองสิ่งที่แตกต่างกันนั้น คือ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยท้องถิ่น ปัจจัยภายนอกในงานวิจัยนี้หมายถึง แนวโน้มการคาดการณ์กระแสนิยมเครื่องประดับสำหรับปี 2018 จากหนังสือ Trendvision Jewellery + Forecasting Trendbook 2018 (Fiera di Vicenza, 2017) และปัจจัยท้องถิ่นคือ อัตลักษณ์ของจังหวัดกาญจนบุรี ก่อให้เกิดรูปธรรมและนามธรรมใหม่ของการออกแบบที่มีเอกลักษณ์เพื่อธำรงรักษาวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีดั้งเดิมประจำท้องถิ่น ที่ก่อให้เกิดคุณค่าใหม่ทางสังคมและวัฒนธรรม (New Social and Cultural Value) รวมทั้งอัตลักษณ์ของการออกแบบเครื่องประดับร่วมสมัยเชิงวัฒนธรรม (Contemporary Cultural Jewelry Design Identity) ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตในปัจจุบัน อันนำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (Creative Economy) ที่มีพื้นฐานอยู่บนการอนุรักษ์และพัฒนามรดกทางวัฒนธรรมที่ยั่งยืนต่อไป (Cultural Sustainability)

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 ศึกษาอัตลักษณ์ท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรีและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี (ปัจจัยท้องถิ่น)
- 2.2 ศึกษาการคาดการณ์กระแสโน้มสำหรับปี 2018 (ปัจจัยภายนอก)
- 2.3 สร้างสรรค์และพัฒนาเครื่องประดับที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของจังหวัดกาญจนบุรี

3. วิธีการวิจัย เครื่องมือการวิจัย และระเบียบวิธีวิจัย

การดำเนินการวิจัย ดังนี้

3.1 รวบรวมและศึกษาข้อมูลภาคเอกสาร จากบทความ งานวิจัย หนังสือ และอินเทอร์เน็ต ที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจสร้างสรรค์เชิงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตไทย ทั้งปัจจัยท้องถิ่นและปัจจัยภายนอก โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาองค์ความรู้และต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี

3.2 สืบค้นและเก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนาม โดยกำหนดให้จังหวัดกาญจนบุรีเป็นพื้นที่ศึกษา เพื่อทำการศึกษาและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิต วิเคราะห์ และสรุปข้อมูล เพื่อใช้เป็นจุดเริ่มต้นในการค้นหาอัตลักษณ์ในการออกแบบเครื่องประดับ

3.3 การคัดเลือกผู้ประกอบการ ผู้วิจัยใช้วิธีการคัดเลือกผู้ประกอบการแบบเจาะจง โดยคำนึงถึงความพร้อมและศักยภาพในหลากหลายมิติ ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมด้านอุตสาหกรรมอัญมณีและเครื่องประดับ ทักษะคิด และชื่อเสียงในท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรี

3.4 สัมภาษณ์ (Interview) และร่วมกันระดมความคิดระหว่างผู้วิจัยและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี เกี่ยวกับการค้นหาอัตลักษณ์ของจังหวัดกาญจนบุรีและอัตลักษณ์ของผู้ประกอบการ ภายใต้แนวทางการพัฒนาการออกแบบจากแนวคิด “การทำให้เกิดลูกผสมหรือ Hybridization” การคิดค้นให้เกิดสิ่งใหม่โดยการผสมผสานระหว่างสองสิ่งที่แตกต่างกันนั้นคือปัจจัยภายนอกและปัจจัยท้องถิ่น ดังรูปที่ 1

รูปที่ 1 แผนภาพแนวทางการพัฒนาการออกแบบภายใต้แนวคิด “การทำให้เกิดลูกผสมหรือ Hybridization”
ที่มา: ผู้วิจัย (2560)

3.5 พัฒนารูปแบบเครื่องประดับที่สะท้อนอัตลักษณ์ของความเป็นวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี แสดงออกถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตไทยร่วมสมัย โดยออกแบบและสร้างสรรค์เครื่องประดับจำนวน 2 คอลเลกชัน ได้แก่ เครื่องประดับชายและหญิง

3.6 ร่างแบบ ออกแบบ และประเมินแบบเครื่องประดับที่สามารถแสดงถึงอัตลักษณ์จังหวัดกาญจนบุรี โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ในการผลิต วัสดุภัณฑ์ที่นำมาใช้ และประเภทของเครื่องประดับขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของเรื่องราว แนวคิด

ในการออกแบบ และรูปแบบการสวมใส่บนร่างกาย

3.7 สร้างสรรค์ผลงานเครื่องประดับที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของจังหวัดกาญจนบุรี

4. ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ปัจจัยภายนอก และปัจจัยท้องถิ่น ซึ่งได้ผลดังต่อไปนี้

4.1 ปัจจัยภายนอก

เมื่อทำการวิเคราะห์แนวโน้มการคาดการณ์กระแสนิยมเครื่องประดับสำหรับปี 2018 จากหนังสือ Trendvision Jewellery + Forecasting Trendbook 2018 (Fiera di Vicenza, 2017) สามารถสรุปกระแสแฟชั่นเครื่องประดับสำหรับปี 2018 ได้เป็น 9 หัวข้อ ดังรูปที่ 2 โดยมีเนื้อหา ดังนี้

4.1.1 ส่วนประกอบทางอุตสาหกรรม (Hardware)

คำสำคัญ: ความมันเงา (Lustrous) ความตรงไปตรงมาและการเน้น (Bold) โลหะ (Metal) ความไหลลื่น (Smooth) รูปทรงเรขาคณิต (Geometric) ความมันเงาไหลลื่น (Sleek) ความเงางาม (Polish) สะอาดตา (Clean)

4.1.2 เส้นที่เกิดจากความต่อเนื่องของจุด (Dotted Lines)

คำสำคัญ: อนุ (Particles) ลูกปัด (Beads) โมเลกุล (Molecules) ฟองอากาศ (Bubbles) อนุพื้นฐานของสสาร (Photons) ความเป็นประติมากรรม (Sculptural) ทรงกลม (Spheres)

4.1.3เสน่ห์ของห้วงอวกาศ (Cosmic Charm)

คำสำคัญ: การกระจายแสงของดวงอาทิตย์ (Radiant Suns) เสี้ยวพระจันทร์ (Crescent Moons) ดวงดาว (Stars) ความลึกลับ (Mystic) โหราศาสตร์ (Astrology) เกี่ยวกับจักรวาลหรือห้วงอวกาศ (Cosmic) กลุ่มดวงดาว (Constellations)

4.1.4 ป่าในจินตนาการ (Fantasy Forest)

คำสำคัญ: นักรธรรมชาติ (Naturalistic) ใบไม้ (Leaves) กิ่งไม้ (Twigs) ไม้สีเข้ม (Dark Woods) หนาม (Thorns) ลวดลายหน้าต่างหรือประตู (Tracery) ก้านไม้ที่บิดเป็นเกลียว (Twisting Stems) ศิลปะการจัดดอกไม้ของญี่ปุ่น (Ikebana)

4.1.5 ความบ้าคลั่งของสี (Chromatic Craze)

คำสำคัญ: สี (Color) คู่ตรงข้าม (Contrast) รูปแบบ (Patterns) การผสมวัสดุ (Mixed Media) รุ้ง (Rainbow) ยาสี (Enamel) สีต่อสี (Tone-on-Tone)

4.1.6 ขุมสมบัติของความแปลกประหลาด (Exotic Treasures)

คำสำคัญ: นักสะสม (Collectors) อัญมณี (Gemstones) สิ่งมีชีวิตที่แปลกประหลาด (Specimens) เขาสัตว์ (Horns) แมลง (Insects) สิ่งแปลกๆ ที่มาจากต่างแดน (Exotica) ของแปลก (Curios)

4.1.7 การประดับตกแต่งอย่างชัดเจน (Bold Décor)

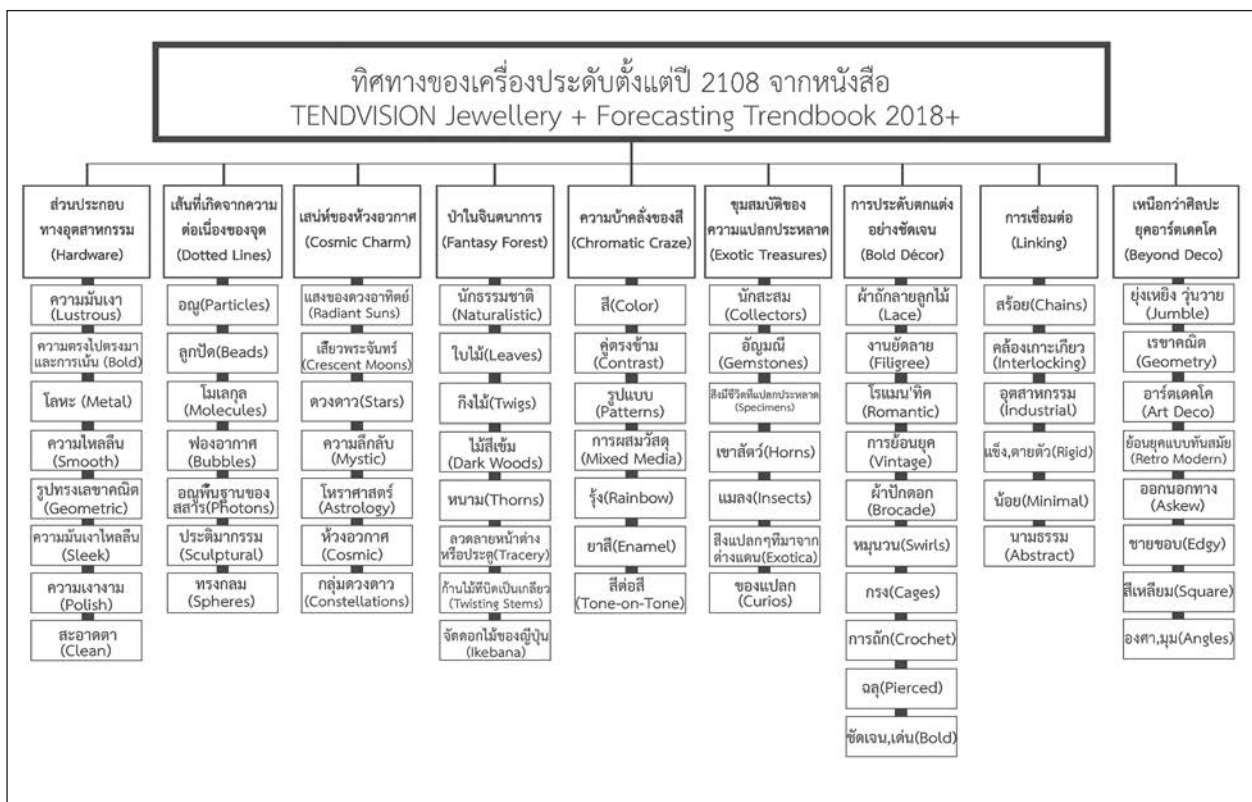
คำสำคัญ: ผ้าถักลายลูกไม้ (Lace) งานยัดลาย (Filigree) โรแมนติก (Romantic) การย้อนยุค (Vintage) ผ้าปักดอก (Brocade) หมุนวน (Swirls) กรง (Cages) การถัก (Crochet) ฉลุ (Pierced) ชัดเจน เด่น (Bold)

4.1.8 การเชื่อมต่อ (Linking)

คำสำคัญ: สร้อย (Chains) คล้องเกาะเกี่ยว (Interlocking) อุตสาหกรรม (Industrial) แข็ง ตายตัว (Rigid) เด่น ชัดเจน (Bold) น้อย (Minimal) นามธรรม (Abstract)

4.1.9 เหนือกว่าศิลปะยุคอาร์ตเดโค (Beyond Deco)

คำสำคัญ: ยุ่งเหยิง วุ่นวาย (Jumble) รูปแบบเรขาคณิต (Geometry) ศิลปะยุคอาร์ตเดโค (Art Deco) ย้อนยุคในรูปแบบทันสมัย (Retro Modern) ออกนอกทาง (Askew) ขายขอบ หักหวัด (Edgy) พื้นี่รูปสี่เหลี่ยม (Square) องศา มุม (Angles)

รูปที่ 2 ผังสรุปคำสำคัญการคาดการณ์กระแสนิยมสำหรับปี 2018

ที่มา: ผู้วิจัย (2560)

4.2 ปัจจัยท้องถิ่น

ปัจจัยท้องถิ่นซึ่งเคยได้ศึกษามาก่อนจาก โครงการวิจัยการศึกษาเพื่อพัฒนารูปแบบเครื่องประดับพลอยเนื้ออ่อนของวิสาหกิจชุมชนนกกาญจนบุรี เพื่อขยายโอกาสในธุรกิจ เปรียบเสมือนบริบทหนึ่งในการกำหนดรูปแบบของการออกแบบเครื่องประดับ ร่วมกับการลงพื้นที่สังเกตการณ์และสัมภาษณ์ผู้ประกอบการอัญมณีและเครื่องประดับในกาญจนบุรี โดยสามารถสรุปรายละเอียดต่างๆ ได้ดังนี้

4.2.1 ข้อมูลอัตลักษณ์จังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรีมีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่า และภูเขาปกคลุม พื้นที่บริเวณกว้าง ภูเขาส่วนใหญ่เป็นภูเขาหินปูนซึ่งมีเส้นทางน้ำมักไม่ค่อยต่อเนื่องกัน สายน้ำบางสายไหลเข้าไปสู่ใต้ดิน ซึ่งเป็นบริเวณหลุมยุบ นอกจากนั้นบริเวณเขาหินปูนยังทำให้เกิดถ้ำยาวมากมาย ภายในถ้ำจะมีหินงอกหินย้อยที่มีลักษณะงดงาม

ส่วนบริเวณน้ำตกก็จะมีหินปูนจับบริเวณที่พักน้ำเกิดเป็นน้ำตกที่มีลักษณะชั้นลดหลั่น (สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี, 2561) ลักษณะทางกายภาพเหล่านี้ทำให้จังหวัดกาญจนบุรีมีธรรมชาติที่มีความโดดเด่นเกิดเป็นเอกลักษณ์ทางธรรมชาติที่รู้จักกัน รวมถึงอัญมณีโดยเฉพาะนิล ซึ่งเป็นอัญมณีที่มีสีดำสนิท เมื่อได้รับการเจียระไนแล้วจึงมีประกายสะท้อนแสงงดงาม นิลเป็นเอกลักษณ์ทางธรรมชาติอย่างหนึ่งของกาญจนบุรี มีมากทั่วทุกพื้นที่บริเวณเชิงเขาและอยู่บริเวณเดียวกับที่มีพลอย เพราะก่อนจะพบสายแร่พลอย จะพบสายแร่นิลจำนวนมาก ชาวบ้านจะเรียกนิลว่า ชีพลอย สมัยก่อนไม่มีราคา เมื่อชาวบ้านขุดพลอย และพบนิลก็จะคัดเลือกเฉพาะพลอยไว้ ส่วนนิลก็จะทิ้งหรือบางที่นำมาใช้ถมพื้นบริเวณบ้านที่เป็นหลุมบ่อมีน้ำขังจะและและอุตสาหกรรมเครื่องประดับแต่เดิมเป็นเพียงอุตสาหกรรมในครอบครัว เพื่อขายกันเพียงในจังหวัดและร้านจำหน่ายของที่ระลึกในจังหวัดเท่านั้น แต่ในปัจจุบันความนิยมแพร่หลายไปทั่ว มีการจำหน่ายในต่างจังหวัดและต่างประเทศ เป็นสินค้าที่ทำรายได้ในจังหวัดกาญจนบุรี และเป็นสินค้าส่งออกที่ทำรายได้ให้แก่ประเทศไทยอย่างหนึ่ง

งานศิลปหัตถกรรมและงานช่างฝีมือ ซึ่งถือเป็นภูมิปัญญาที่ชาวบ้านคิดค้นโดยอาศัยธรรมชาติและนำมาผสมผสานกับเทคโนโลยีท้องถิ่น เกิดเป็นภูมิปัญญาใหม่สืบทอดกันมาของชาวกาญจนบุรี งานประติมากรรมมีความโดดเด่นในการประดิษฐ์หัวโขน ที่บ้านสะพานหิน อำเภอท่าม่วง เป็นแหล่งที่มีงานศิลปหัตถกรรม คือ การประดิษฐ์หัวโขน หัวโขนที่ประดิษฐ์จะเป็นหัวโขนของตัวละครในเรื่องรามเกียรติ์ มีทั้งหัวโขนยักษ์ ลิง มนุษย์ เป็นศิลปหัตถกรรมอย่างหนึ่งที่นำชื่อเสียงมาให้กาญจนบุรี

ภูมิปัญญาชาวบ้าน ผ้าขาวม้าร้อยสี ภูมิปัญญาชาวบ้านของบ้านหนองขาว ตำบลหนองขาว อำเภอท่าม่วง เป็นงานพื้นบ้านที่สวยงามและมีชื่อเสียงอยู่อย่างหนึ่ง คือ การทอผ้าขาวม้าร้อยสี เพื่อใช้เองและจำหน่ายเป็นสินค้าพื้นเมือง ผ้าขาวม้าร้อยสี เป็นผ้าขาวม้าที่ทอด้วยกี่กระตุก ใช้ด้ายสีต่างๆ สลับสีสวยงามซึ่งผู้ทอเป็นผู้คิดประดิษฐ์ลวดลายและเลือกสอดลสีเอง ผ้าขาวม้าของหมู่บ้านหนองขาวจึงมีสีและลวดลายเป็นเอกลักษณ์ของตัวเอง ไม่เหมือนกับผ้าขาวม้าทอที่อื่น (เดอะพับลิก, 2558)

กาญจนบุรีเป็นจังหวัดที่มีผู้คนนิยมเดินทางไปท่องเที่ยว เต็มไปด้วยเรื่องราวในอดีตที่น่าสนใจ เป็นแหล่งอารยธรรมเก่าแก่ยุคก่อนประวัติศาสตร์ เป็นสถานที่ตั้งของสะพานข้ามแม่น้ำแควซึ่งเป็นสถานที่สำคัญทางประวัติศาสตร์ของไทย ในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 และมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก นอกจากนี้ยังมีแหล่งท่องเที่ยวที่สามารถบอกเล่าเรื่องราววัฒนธรรมความเป็นอยู่ในยุคสมัยก่อนของผู้คนจังหวัดกาญจนบุรี คือ ชุมชนปากแพรก ซึ่งเป็นชุมชนเก่าแก่ที่สุดของเมืองกาญจนบุรี อาคารบ้านเรือนที่ตั้งเรียงรายตามแนวกำแพงเมืองทอดยาวขนานไปกับแม่น้ำแควใหญ่ รูปแบบการก่อสร้างเป็นเอกลักษณ์บ่งบอกถึงประวัติศาสตร์ท้องถิ่นที่เชื่อมโยงกับการก่อตั้งเมืองยุคต้นกรุงรัตนโกสินทร์และประวัติศาสตร์สากลที่ผูกพันใกล้ชิดกับสงครามโลกครั้งที่ 2

4.2.2 ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี ประชากรศึกษา แบรินด์กิติริณจิวเวลรี่ (Kitirin Jewelry) บริษัทกิติริณมีความเกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมอัญมณีในจังหวัดกาญจนบุรีมายาวนาน และมีแนวความคิดที่จะต่อยอดธุรกิจค้าพลอยที่มีชื่อเสียงเดิมอยู่แล้ว เป็นบริษัทขายอัญมณีและเครื่องประดับ เมื่อเปลี่ยนถ่ายการบริหารงานสู่คนรุ่นใหม่ กิติริณจึงมีแนวคิดในการสร้างภาพลักษณ์ของสินค้า ด้วยความเชื่อที่ว่าเครื่องประดับสามารถเข้าถึงคนทุกช่วงวัยได้ จึงสร้างแบรนด์รองชื่อ Kandynize โดยมีที่มาจากคำว่า Kan (กาญจนบุรี) ล้อจากคำว่า Candy ที่จะมุ่งเน้นเอกลักษณ์ที่กลุ่มวัยรุ่น โดยมีการนำพลอยสีมาเป็นส่วนร่วมกับเครื่องประดับเพิ่มมากขึ้น คำที่ออกเสียงจึงเน้นในทางชื่อของแร่ต่างๆ โดยเอกลักษณ์ของแบรนด์ Kandynize จะเน้นหน้าตาการใช้งาน โทนสีที่อ่อนหวานของการลงยาสีและพลอยสีต่างๆ ผสมผสานกับเอกลักษณ์ของจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อให้เข้าถึงกลุ่มวัยรุ่นได้มากขึ้น

อัตลักษณ์ตราสินค้า (Brand Identity) แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มแรก จะเป็นกลุ่มลูกค้าเดิมที่มีความชื่นชอบรูปแบบเครื่องประดับที่มีลักษณะทั่วไปตามท้องตลาด และกลุ่มที่สอง คือ กลุ่มคนวัยรุ่นในปัจจุบัน ลักษณะของผลงานจะมีความเรียบง่าย แต่แอบแฝงไว้ด้วยแนวความคิดที่มีต่อธรรมชาติ มีการพิจารณาเลือกรูปทรง โทนสีและวัสดุที่ตอบสนองความเป็นธรรมชาติ เช่น ดอกไม้ เถาวัลย์ ฝัสน้ำ หรือแม้แต่บรรยากาศและปรากฏการณ์ทางวัฒนธรรมและ

สังคมที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ของจังหวัดกาญจนบุรีเอง เช่น บรรยากาศของดอกไม้ไฟในงานเทศกาลต่างๆ ไปจนถึงการสร้างเครื่องประดับในแนวทาง “เรียบง่าย (Minimal)” ที่แทรกไปด้วยลูกเล่นของการสวมใส่เครื่องประดับทั้งในมิติของศิลปะและประโยชน์ใช้สอยลงไปในงาน ดังรูปที่ 3

รูปที่ 3 ภาพผลงานเครื่องประดับที่ของแบรนด์กิตติรินจิวเวลรี่
ที่มา: ผู้วิจัย (2560)

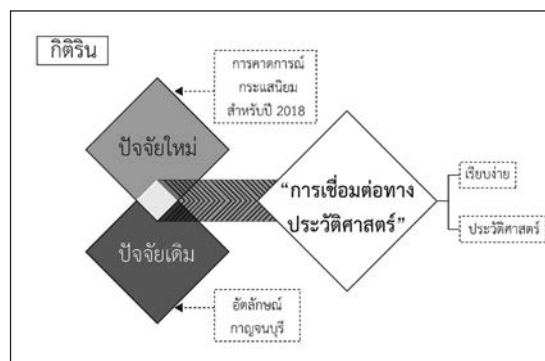
สรุปผลปัจจัยท้องถิ่นทั้งจากการทบทวนวรรณกรรม การสังเกต การสัมภาษณ์และร่วมกันระดมความคิดระหว่างผู้วิจัยและผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี เพื่อให้ได้ซึ่งอัตลักษณ์ของเครื่องประดับรูปแบบใหม่ภายใต้หลักการ “การทำให้เกิดลูกผสมหรือ Hybridization” จากงานวิจัยโครงการนี้ ทำให้ได้ผลสรุปที่สามารถนำไปสู่การสร้างแนวคิดในการออกแบบเครื่องประดับได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ภายใต้หลักการทำให้เกิดลูกผสม

หลักการวิเคราะห์		ปัจจัยภายนอก	ปัจจัยท้องถิ่น
วัตถุธาตุ (Physical elements)	วัสดุ	ผสมผสานวัสดุธรรมชาติและวัสดุที่มนุษย์สร้างขึ้นทั้งที่มีค่าและไม่มีค่า	เงิน พลอยน้ำเงิน (Blue Sapphire) นิล (Black Spinel)
	เทคนิค	ประเพณีนิยม และเทคโนโลยีสมัยใหม่	ผสมเทคนิคระหว่างการขึ้นรูปด้วยระบบอุตสาหกรรมและงานขึ้นมือ
	รูปแบบ	เรียบง่ายไม่ซับซ้อน (Minimal) ธรรมชาติ/เรขาคณิต (Natural/Geometric)	รูปแบบที่เรียบง่าย สามารถใช้งานได้หลากหลาย
	ลวดลาย	ลวดลายที่ต่อเนื่อง (Linking) และเรียบง่ายไม่ซับซ้อน (Minimal) ธรรมชาติ/เรขาคณิต (Natural/Geometric)	ลวดลายทางวัฒนธรรมของกาญจนบุรี เช่น สถาปัตยกรรมในชุมชนปากแพรก (ร้านนายบุญผ่อง แอนด์ บราเตอร์ บ้านชวนพานิช ฯลฯ
มโนทัศน์ธาตุ (Conceptual elements)		- ความต่อเนื่องทางความคิด ความเป็นปัจจุบันและอนาคตที่โหยหาอดีต (History/Future) - เอกภาพของคู่ขัดแย้ง	- ความหมายที่ลึกซึ้ง ความประทับใจจากประสบการณ์ อัตลักษณ์ของท้องถิ่น - น้อยแต่มาก

ที่มา: ผู้วิจัย (2560)

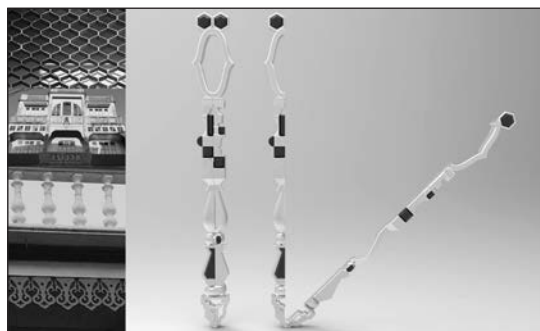
จากการวิเคราะห์ผู้วิจัยสามารถสรุปแนวคิดในการออกแบบ (Design Concept) คือ “การเชื่อมต่อประวัติศาสตร์ (Linking history)” ซึ่งสามารถสรุปคำสำคัญย่อยในการออกแบบในเชิงศิลปะด้วยคำว่า “ความเรียบง่าย (Minimal)” (รูปแบบ) และ “ประวัติศาสตร์ของกาญจนบุรี” (เรื่องราว) ดังรูปที่ 5 โดยเกิดจากการผสมผสานระหว่าง ปัจจัยภายนอก ที่เน้นลวดลายที่ต่อเนื่อง ความเรียบง่าย ความธรรมดาไม่เยอะหรือฟุ้ง ไม่ซับซ้อนแต่เน้นความดูดี รูปแบบเครื่องประดับจะเป็นรูปแบบที่เรียบง่าย สวมใส่ได้ในหลากหลายโอกาส ซึ่งในคำนิยามนี้กิตติรินได้ให้ความสำคัญกับความเท่าเทียมแต่มีความอ่อนหวานแฝงไว้ด้วย ปัจจัยท้องถิ่น ได้แก่ เรื่องราวประวัติศาสตร์ (History) เรื่องราวจะมาจากประวัติศาสตร์ของเมืองกาญจนบุรี ซึ่งหยิบยกสถาปัตยกรรมในชุมชนปากแพรก ที่มีเอกลักษณ์โดดเด่นทั้งเรื่องราวทางประวัติศาสตร์และลวดลายอันเป็นเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมของจังหวัดกาญจนบุรี ดังรูปที่ 4

รูปที่ 4 แผนผังสรุปคำสำคัญในการออกแบบของ กิตติริน จิวเวลรี่
ที่มา: ผู้วิจัย (2560)

4.3 ผลงานการออกแบบเครื่องประดับ

การออกแบบเครื่องประดับในงานวิจัยนี้ เป็นการนำองค์ประกอบต่างๆ ของสถาปัตยกรรมในชุมชนปากแพรก มาร้อยเรียงเชื่อมต่อ บอกเล่าการเดินทาง เรื่องราวทางประวัติศาสตร์และอัตลักษณ์ของชุมชนปากแพรก มีจุดเด่นที่เป็นอัตลักษณ์ของแบรนด์กิตติรินและจังหวัดกาญจนบุรี ได้แก่ การปรับเปลี่ยนรูปแบบและการใช้งานทั้งทางด้านความงามและประโยชน์ใช้สอย รวมทั้งยังถ่ายทอดความเรียบง่าย (Minimal) อันเป็นเอกลักษณ์ของแบรนด์กิตติรินที่จะนำเสนอได้เป็นอย่างดี รูปทรงที่ไม่สมบูรณ์เมื่อกางออก เชิญชวนให้จินตนาการถึงส่วนที่เหลือและเมื่อพับเข้าหากัน รูปทรงที่สมบูรณ์กลับมีรายละเอียดที่ต่างกัน สร้างความดึงดูดใจให้กับชิ้นงานและเป็นการตั้งคำถามของความต่อเนื่องทางประวัติศาสตร์ที่ไม่สิ้นสุด ดังรูปที่ 5

รูปที่ 5 การเลือกใช้ลวดลายในสถาปัตยกรรมชุมชนปากแพรกสู่งานออกแบบเครื่องประดับ
ที่มา: ผู้วิจัย (2560)

จากการวิพากษ์ของผู้วิจัยร่วมกับผู้ประกอบการในการสรุปรูปแบบเครื่องประดับที่สามารถแสดงอัตลักษณ์ที่ชัดเจน จนกระทั่งสามารถสรุปรูปแบบและทัศนธาตุทางศิลปะ ที่มีอัตลักษณ์ของผลงานการออกแบบซึ่งสามารถต่อยอดนำไปพัฒนาคอลเลกชันทั้งสำหรับผู้หญิงในคอลเลกชัน “เรื่องราวประวัติศาสตร์สำหรับเธอ (Past-Tale, Her)” ดังรูปที่ 6 และคอลเลกชันสำหรับผู้ชาย “เรื่องราวประวัติศาสตร์สำหรับเขา (Past-Tale, Him)” ดังรูปที่ 7 โดยคำนึงถึงแนวทางการออกแบบความเหมาะสมในส่วนผสมของเอกลักษณ์จังหวัดกาญจนบุรีและการสะท้อนกระแสแฟชั่น ปี ค.ศ. 2018 รวมไปถึงความเหมาะสมในบริหารจัดการที่สามารถต่อยอดได้ของวิสาหกิจชุมชนฯ

4.4 รูปผลงานสร้างสรรค์เครื่องประดับ

รูปที่ 6 ภาพผลงานสำเร็จเครื่องประดับผู้หญิง คอลเลกชัน เรื่องราวประวัติศาสตร์สำหรับเธอ (Past-Tale, Her)
ที่มา: ผู้วิจัย (2560)

รูปที่ 7 การนำเสนอภาพผลงานสำเร็จเครื่องประดับผู้ชาย คอลเลกชัน เรื่องราวประวัติศาสตร์สำหรับเขา (Past-Tale, Him)
ที่มา: ผู้วิจัย (2560)

5. การอภิปรายผล การวิจารณ์สรุปและข้อเสนอแนะ

จากวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษาอัตลักษณ์ท้องถิ่นจังหวัดกาญจนบุรีและกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี (ปัจจัยท้องถิ่น) และการคาดการณ์กระแสนิยมสำหรับปี 2018 (ปัจจัยภายนอก) เพื่อสร้างสรรค์และพัฒนาเครื่องประดับที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของจังหวัดกาญจนบุรี พบว่า

5.1 การวิเคราะห์รูปแบบภายนอก (Appearance Analysis)

5.1.1 การตอบสนองของมนุษย์ในด้านรูปทรง (Responses of form) การแสดงความรู้สึก (Expressive Reaction) รูปทรงของชิ้นงานวิจัยสร้างสรรค์ คอลเลกชัน ชื่อ “เรื่องราวประวัติศาสตร์สำหรับเธอและเขา (Past-Tale, Her/Him)” ให้ความรู้สึกถึงความเรียบง่ายของการตัดทอนรายละเอียด โดยมีเส้นโค้งและเส้นตรงเป็นองค์ประกอบหลักของการออกแบบที่กำหนดรูปร่าง รูปทรงของชิ้นงานและพื้นที่ว่าง (Positive and Negative Space) การทำงานร่วมกันของทั้งเส้นและพื้นที่ว่าง

ก่อให้เกิดพลวัตและแรงปะทะของคู่ตรงข้าม และถูกนำมาจัดองค์ประกอบศิลป์ในรูปทรงสามมิติ ที่เป็นเสมือนงานสองมิติ (ภาพเงา หรือ Silhouette) ก่อให้เกิดเส้นรอบรูปทรง (Contour) ที่เรียบง่าย ให้ความรู้สึกถึงการเคลื่อนไหวต่อเนื่องและการซ้ำไม่สิ้นสุด โดยเฉพาะเส้นที่นำสายตา ซึ่งทำให้ “นิล” มีความกลมกลืนกับการออกแบบโดยรวม

การแสดงคุณลักษณะอ้างอิง (Referential Reaction) รูปทรงของผลงานโดยรวมเป็นรูปทรงที่เรียกความทรงจำของสถาปัตยกรรมในบริเวณถนนปากแพรก รวมทั้งลวดลายของการประดับตกแต่งสถาปัตยกรรม การจัดองค์ประกอบที่ต่อเนื่องของเส้น (เกิดจากการรื้อ/สร้างจากทัศนธาตุเดิม) สามารถบอกเป็นนัยเพื่อสื่อให้เห็นถึงการเชื่อมต่อประวัติศาสตร์ของกาญจนบุรีได้ ขนาดของชิ้นงานที่มีขนาดเล็ก ทำให้รู้สึกถึงกระแสงานศิลปะและงานออกแบบในยุค Minimalism อ้างอิงถึงการคาดการณ์กระแสนิยมสำหรับปี 2018

5.1.2 การตอบสนองของผู้พบเห็น (Personal Responses) ผลงานออกแบบมีความเรียบง่ายเมื่อมองชิ้นงานครั้งแรก หากแต่การซ่อนลูกเล่นในการออกแบบโดยการใช้รูปทรง รูปทรงเป็นการบอกเป็นนัยผ่านการออกแบบ จะนำไปสู่การค้นพบที่ก่อให้เกิดความประหลาดใจ ซึ่งกลยุทธ์การออกแบบนี้เป็นอัตลักษณ์ของแบรนด์กิตติริน จิวเวลรี่ ที่แสดงให้เห็นถึงขั้นเชิงการออกแบบที่สามารถดึงดูดความสนใจต่อผลงานออกแบบได้ นอกจากนี้แล้ว นิลยังมีความกลมกลืนไปกับงานออกแบบโดยภาพรวม ไม่โดดเด่นเกินไป ทำให้เกิดพื้นที่ทางความคิด สร้างความสงสัยต่อผู้พบเห็นในการที่จะพินิจพิจารณาชิ้นงานอย่างละเอียด

5.1.3 การตอบสนองของผู้พบเห็นในเชิงบริบท (Context of Viewing) บริบทของวัตถุ (Physical Context) ผลงานออกแบบมีการใช้เงินสเตอร์ลิงและนิลเป็นวัสดุหลัก เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของปัจจัยท้องถิ่น ทำให้ชิ้นงานที่ได้มีความงาม โดยวัสดุเงินนั้นให้ความรู้สึกทันสมัย แข็งแรง แต่อย่างไรก็ตามด้วยรูปทรงและรายละเอียดที่อ่อนช้อยและลื่นไหล ทำให้เกิดความรู้สึกถึงเคลื่อนไหวของผลงานออกแบบ ในขณะที่นิล (สีดำ) สามารถอ้างอิงถึงอัตลักษณ์ทางภูมิศาสตร์ของจังหวัดกาญจนบุรีและยังสามารถสื่อถึงอดีตและประวัติศาสตร์ได้ในเชิงศิลปะของการใช้สี

บริบททางวัฒนธรรม (Cultural Context) ผลงานออกแบบที่ได้สะท้อนให้เห็นถึงการผสมผสานทางวัฒนธรรมระหว่างวัฒนธรรมเดิมของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรีและวัฒนธรรมของกลุ่มเป้าหมายใหม่ในการพัฒนาการออกแบบ กล่าวคือ ผลงานการออกแบบนี้ใช้สถาปัตยกรรมและบริบทรอบข้างเป็นจุดเริ่มต้นในการออกแบบและ “นิล” ที่เป็นอัตลักษณ์ของวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี ในส่วนของกรรมวิธีการผลิตชิ้นงานมีการผสมผสานภูมิปัญญาดั้งเดิมและต่อยอดกระบวนการผลิตสมัยใหม่ด้วย นอกจากนี้แล้ว รูปแบบของผลงานสร้างสรรค์ที่ได้ สื่อให้เห็นถึงวัฒนธรรมการแต่งกายของความเรียบง่ายและความต่อเนื่อง (การเชื่อมต่อ) ที่มีความเป็นร่วมสมัยเหมาะสมกับวัฒนธรรม

5.2 การวิเคราะห์หน้าที่การใช้งาน (Function Analysis)

5.2.1 ประโยชน์ใช้สอย (Practical Function) ของผลงานการออกแบบในคอลเลกชันนี้ คือ จี้ กำไลข้อมือ แหวนและต่างหูสำหรับผู้หญิงและจี้ แหวนและเข็มกลัดติดเนกไทสำหรับผู้ชาย ใช้สำหรับใส่ประดับตกแต่งร่างกายบริเวณคอ ข้อมือ นิ้วและหู รวมทั้งหนีบเนกไทตามลำดับ โดยสามารถใส่ร่วมกับเสื้อผ้าที่เหมาะสมกับการคาดการณ์จากกระแสเครื่องประดับปี 2018

5.2.2 ประโยชน์ทางวัฒนธรรม (Cultural Function) ผลงานการออกแบบนี้ยังมีประโยชน์ในมิติของวัฒนธรรมที่สำคัญด้วย กล่าวคือ มีการสื่อสารหรือแสดงออกถึงมิติที่เป็นความงามทางวัฒนธรรมของทั้งสองวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องราวและประวัติศาสตร์ รวมทั้งวิถีชีวิตของคนในกาญจนบุรี อัตลักษณ์ในการออกแบบของแบรนด์กิตติริน จิวเวลรี่ ได้แก่ การซ่อนลูกเล่นในการออกแบบโดยที่ผลงานออกแบบสามารถปรับเปลี่ยนรูปร่าง รูปทรง รวมทั้งวิธีการสวมใส่ ทำให้มีความหลากหลายในการสวมใส่ รวมทั้งการบอกเป็นนัยผ่านการออกแบบ จะนำไปสู่การค้นพบที่ก่อให้เกิดความประหลาดใจ ประโยชน์ใช้สอยใหม่และที่สำคัญที่สุดคือประโยชน์ทางวัฒนธรรมในการออกแบบที่มีการเล่าเรื่องและทำลายความต่อเนื่องของการเล่าเรื่องนั้น เปิดพื้นที่ว่างให้ผู้สวมใส่และผู้พบเห็นในการใช้จินตนาการเติมเต็มพื้นที่ว่าง

นอกจากนี้แล้ว ผลงานการออกแบบสร้างสรรค์ที่ได้ ยังมีประโยชน์ทางวัฒนธรรม ในการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรีที่ผสมผสานกับปัจจัยภายนอก โดยเครื่องประดับทำหน้าที่ในบริบทของสัญลักษณ์หรือตัวหมาย (Signifier) ทางสังคมและวัฒนธรรม

5.3 การวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการผลิต (Production Analysis)

5.3.1 รูปแบบและข้อจำกัดในการผลิต ผลงานวิจัยสร้างสรรค์ที่ได้ในส่วนของตัวเรือนสามารถผลิตเป็นผลสำเร็จได้ด้วยผู้ประกอบการและผู้ผลิตในพื้นที่กาญจนบุรีเอง หากแต่กระบวนการผลิตต้นแบบสำหรับโครงการวิจัยนั้นได้มีการต่อยอดในการนำเทคโนโลยี 3 มิติโดยการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3 มิติโดยการเขียนแบบไฟล์คอมพิวเตอร์ (Rhino) และการขึ้นเทียนต้นแบบด้วยเครื่องพิมพ์ 3 มิติ (Rapid Prototyping) มาใช้เพื่อให้กระบวนการผลิตสะดวกขึ้นและมีคุณภาพที่ดีขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกระบวนการเรียนรู้เพื่อโอกาสในการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีในกระบวนการผลิตเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีการพัฒนาต่อยอดองค์ความรู้และมีการจัดการการผลิตได้เหมาะสมกับการออกแบบ การผลิตก็จะใช้เวลาอันน้อยลงและได้ผลงานตามต้องการ

ในส่วนของนิลและอัญมณี รวมทั้งการฝังนั้น เป็นการใช้นิลที่ช่างในท้องถิ่นสามารถจัดการและผลิตได้ในชุมชน ส่วนอัญมณีเป็นการใช้อัญมณีที่มีรูปทรงและขนาดมาตรฐานในการออกแบบสามารถจัดหาได้ทั่วไปหรือผลิตได้ในชุมชน

5.3.2 ความสามารถและศักยภาพในการผลิตของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี ผลงานออกแบบจากการวิจัยสามารถผลิตและบริหารจัดการได้โดยผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี ทั้งการผลิตตัวเรือน นิลและอัญมณี

สรุปแนวทางสร้างสรรค์ผลงาน โดยแนวทางการออกแบบ คือ “การเชื่อมต่อประวัติศาสตร์ (Linking History)” โดยมีคำสำคัญย่อยในการออกแบบในเชิงศิลปะด้วยคำว่า “ความเรียบง่าย (Minimal)” และ “ประวัติศาสตร์ของกาญจนบุรี” รูปทรงของผลงานที่ได้มาจากการพัฒนาผลผลิตผสมผสานกับทัศนธาตุของสถาปัตยกรรมในบริเวณถนนปากแพรก ในรูปแบบของความเรียบง่าย โดยมีทัศนธาตุของสถาปัตยกรรมเป็นแกนของการสื่อถึงความเป็นอันหนึ่งเดียวกันของคอลเลกชัน รวมทั้งกลยุทธ์ในการออกแบบที่เป็นอัตลักษณ์ของแบรนด์ก็ติริน จิวเวลรี่ในการสร้างความประหลาดใจจากการเปลี่ยนแปลงกลับไปมาได้ของทัศนภาพ เป็นการเปิดประสบการณ์การเรียนรู้ใหม่และความหมายใหม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสวมใส่ในรูปแบบใหม่ให้กับผู้สวมใส่และผู้พบเห็น เพื่อให้ได้งานออกแบบเครื่องประดับที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและปัจจัยที่เกี่ยวข้องต่อการออกแบบ (ทวิศักดิ์ มูลสวัสดิ์ และวรชัย รวบรวมเลิศ, 2560)

5.4 ข้อเสนอแนะ

ผลงานสร้างสรรค์และพัฒนาเครื่องประดับของโครงการวิจัยในคอลเลกชัน เรื่องราวประวัติศาสตร์สำหรับเธอ (Past-Tale, Her) และเรื่องราวประวัติศาสตร์สำหรับเขา (Past-Tale, Him) สามารถนำไปปรับให้เหมาะสมกับศักยภาพของผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนอื่นได้ทั้งในกลุ่มผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรีเองและกลุ่มผู้ประกอบการเครื่องประดับในภูมิภาคอื่นได้ เพื่อขยายโอกาสในธุรกิจด้วยความคิดสร้างสรรค์และการต่อยอดเศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างบูรณาการ โดยการพัฒนาให้เหมาะสมกับอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม วัสดุและภูมิศาสตร์ของผู้ประกอบการวิสาหกิจในแต่ละชุมชน

6. กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณสถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน) ที่มอบทุนและสนับสนุนสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ เพื่อสร้างประโยชน์ในการต่อยอดองค์ความรู้ทางด้านอัญมณีและเครื่องประดับ และสามารถยกระดับศักยภาพของกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรีได้ รวมถึงขอขอบคุณอาจารย์ทวิศักดิ์ มูลสวัสดิ์ หัวหน้าโครงการวิจัย ที่ให้คำปรึกษาและคำแนะนำตลอดระยะเวลาการทำงาน และขอขอบคุณกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรีและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนที่ทำให้งานวิจัยประสบผลสำเร็จตลอดการดำเนินงานวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- เกษมรัมย์ วิวิตรกุลเกษม และสุรเชษฐ ไชยอุปละ. (2560). การพัฒนาผลิตภัณฑ์ของที่ระลึกเพื่อแสดงเอกลักษณ์ท้องถิ่นหลวงพระบาง. วารสารวิชาการ คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สจล. 24(1), 65-77.
- สำนักงานจังหวัดกาญจนบุรี. (2561). ข้อมูลทั่วไปจังหวัดกาญจนบุรี. เข้าถึงได้จาก: <http://www.kanchanaburi.go.th>.
- เดอะพับลิก. (2558). ผ้าขาวม้าร้อยสีกับลวดลายเอกลักษณ์ของกลุ่มผ้าทอมือบ้านหนองขาวกาญจนบุรี. เข้าถึงได้จาก: <http://www.publicpostonline.net/4487>.
- ทวีศักดิ์ มูลสวัสดิ์ และวรชัย รวบรวมเลิศ, (2560) รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์: ความคิดสร้างสรรค์กับการประยุกต์เพื่อพัฒนารูทกิจด้านอัญมณีและเครื่องประดับ สำหรับผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนกาญจนบุรี. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยและพัฒนาอัญมณีและเครื่องประดับแห่งชาติ (องค์การมหาชน).
- สุนิสา ละวรรณวงษ์ และนรินทร์ สังข์รักษา (2558). การพัฒนารูปแบบการจัดการเชิงกลยุทธ์ของวิสาหกิจชุมชนอัญมณีและเครื่องประดับจังหวัดกาญจนบุรี เพื่อการแข่งขันทางการค้าสู่ประชาคมอาเซียน. วารสารวิชาการ Veridian E-Journal. 8(1), 1192-1211.
- Fiera di Vicenza. (2017). **TrendVision Jewellery + Forecasting Trendbook 2018**. Vicenza: Vicenzaoro.